

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ФАКУЛЬТЕТ ІНФОРМАТИКИ, МАТЕМАТИКИ ТА ЕКОНОМІКИ

КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ І ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

Назва освітнього компонента	Педагогіка (з навчальною практикою)
<i>Нормативний/вибірковий</i>	<i>нормативний</i>
Ступінь освіти	Бакалавр
Освітня програма	Професійна освіта. Комп'ютерні технології
Рік викладання / Семестр / Курс (рік навчання)	2022-2023/ 5-6 семестр / 3 курс
Викладач	Воровка Маргарита Іванівна
Профайл викладача	https://scholar.google.com.ua/citations?user=QkYFB8gAAA&hl=uk&oi=ao
E-mail:	olga_vorovka@ukr.net
Сторінка курсу в ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького	https://dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=5839
Консультації	<i>Онлайн-консультації:</i> через систему ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького.

1. АНОТАЦІЯ

Освітній компонент «Педагогіка (з навчальною практикою)» з циклу нормативних компонентів посідає провідне місце у загальній системі психолого-педагогічної підготовки майбутніх фахівців за освітньою програмою «Професійна освіта. Комп'ютерні технології». Сприяє оволодінню здобувачами і здобувачками основами сучасної педагогічної науки, формуванню у них професійних умінь і навичок, педагогічного мислення і професійних компетентностей. Вивчення курсу передбачає розкриття актуальних проблем організації сучасної освіти, оволодіння здобувачами вищої освіти технологіями навчання та виховання, засвоєння досвіду розбудови та особливостей реформування української школи відповідно до євроінтеграційних процесів.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Метою викладання освітнього компонента «Педагогіка (з навчальною практикою)» є опанувати систему знань: загально-методологічні основи педагогіки; дидактику як теорію освіти і навчання; теорію і практику процесу виховання; управління та педагогічний менеджмент в закладах освіти, трудових колективах.

Основними завданнями вивчення освітнього компоненту є: ознайомлення здобувачів і здобувачок з основами педагогіки та історії педагогіки; теорії навчання і виховання; загальними принципами та підходами організації освітнього процесу в закладах освіти;

формування умінь і навичок управлінця в галузі освіти; ознайомлення з технологією навчання та виховання; розвиток педагогічного мислення, основних принципів культури спілкування; надання допомоги майбутнім фахівцям і фахівчиням у професійній діяльності, знаходженні ефективних способів впливу на аудиторію, пізнанні індивідуально-психологічних особливостей людини, здійсненні заходів, спрямованих на згуртованість трудового колективу, запобігання конфліктним ситуаціям тощо.

3. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ НАБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ОПАНУВАННЯ ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

Загальні компетентності:

- К 07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- К 09. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
- К 11. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

Спеціальні (фахові) компетентності:

- К 12. Здатність застосовувати освітні теорії та методології у педагогічній діяльності.
- К 13. Здатність забезпечити формування у здобувачів освіти цінностей громадянськості і демократії.
- К 15. Здатність спрямовувати здобувачів освіти на прогрес і досягнення.
- К 17. Здатність реалізовувати навчальні стратегії, засновані на конкретних критеріях для оцінювання навчальних досягнень.
- К 20. Здатність здійснювати професійну діяльність з дотриманням вимог законодавства, стандартів освіти та внутрішніх нормативних документів закладу освіти.
- К 22. Здатність використовувати у професійній діяльності основні положення, методи, принципи фундаментальних та прикладних наук.
- К 26. Здатність забезпечити якість освіти і управління діяльністю закладу освіти, відповідно до спеціалізації.

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

- ПР 10. Знати основи психології, педагогіки, а також фундаментальних і прикладних наук (відповідно до спеціалізації) на рівні, необхідному для досягнення інших результатів навчання, передбачених цим стандартом та освітньою програмою.
- ПР 11. Володіти психолого-педагогічним інструментарієм організації освітнього процесу, уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти.
- ПР 12. Уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти.
- ПР 13. Застосовувати у професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання навчальних дисциплін і обирати доцільні технології та методики в освітньому процесі.
- ПР 14. Володіти навичками стимулювання пізнавального інтересу, мотивації до навчання, професійного самовизначення та саморозвитку здобувачів освіти.
- ПР 15. Діагностувати, прогнозувати, забезпечувати ефективність та корегування освітнього процесу для досягнення програмних результатів навчання і допомоги здобувачам освіти в реалізації індивідуальних освітніх траєкторій.
- ПР 22. Застосовувати програмне забезпечення для e-learning і дистанційного навчання і здійснювати їх навчально-методичний супровід.
- ПР 25. Забезпечувати рівні можливості і дотримуватися принципів гендерного паритету у професійній діяльності.

5. ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Вид заняття	лекції	семінарські заняття	навчальна практика	самостійна робота
Кількість годин 270	38	42	60	130

6. ПОЛІТИКА

Політика академічної поведінки та етики:

- Не пропускати та не запізнюватися на заняття за розкладом;
- Вчасно виконувати завдання семінарів та питань самостійної роботи;
- Вчасно та самостійно виконувати контрольні-модульні завдання
- Не допустимо порушення академічної доброчесності під час виконання різних видів робіт.

7. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

7.1. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ЗАГАЛЬНА)

Кількість годин	Тема	Форма діяльності (заняття, кількість годин)	Література	Завдання	Вага оцінки	Термін виконання
МОДУЛЬ 1						
Історія педагогіки						
6	Тема 1. Виникнення освіти й виховання у світовій суспільній цивілізації.	Лекційне заняття – 2 год. Самостійна робота –4 год.	О.: 3, 4, 5, 6, 9	Ознайомитись із теоретичною частиною матеріалу. Практичне завдання.	5	впродовж п'ятого навчального семестру (перший періодичний контроль).
8	Тема 2. Школа й педагогіка епохи Середньовіччя та Відродження.	Лекційне заняття – 2 год. Семінарське заняття –2 год. Самостійна робота –4 год.	О.: 3, 4, 5, 6, 9	Ознайомитись із теоретичною частиною матеріалу. Творчі, тестові завдання. Практичні завдання.	5	впродовж п'ятого навчального семестру (перший періодичний контроль).
6	Тема 3. Виховання, школа і педагогічна думка в Київській Русі.	Семінарське заняття – 2 год. Самостійна робота – 4 год.	О.: 1, 2, 3, 11	Ознайомитись із теоретичною частиною матеріалу. Творчі, тестові завдання. Практичні завдання.	5	впродовж п'ятого навчального семестру (перший періодичний контроль).
8	Тема 4. Західноєвропейськ	Лекційні заняття –	О.: 3, 4, 5, 6,	Ознайомитись із теоретичною	5	впродовж п'ятого

	а педагогіка епохи нового часу та просвітництва.	2 год. Семінарське заняття –2 год. Самостійна робота – 4 год.	9	частиною матеріалу. Творчі, тестові завдання. Практичні завдання		навчального семестру (перший періодичний контроль).
6	Тема 5. Розвиток освіти і педагогічної думки в Україні у період українського Відродження (XVI-перша пол. XVIII ст.).	Семінарське заняття –2 год. Самостійна робота – 4 год.	О.: 1, 2, 3, 11	Ознайомитись із теоретичною частиною матеріалу. Творчі, тестові завдання. Практичні завдання.	5	впродовж п'ятого навчального семестру (перший періодичний контроль).
4	Тема 6. Західноєвропейська педагогіка кінця XVIII– першої половини XIXст..	Семінарське заняття – 2 год. Самостійна робота – 2 год.	О.: 3, 4, 5, 6, 9	Ознайомитись із теоретичною частиною матеріалу. Творчі, тестові завдання. Практичне завдання	5	впродовж п'ятого навчального семестру (перший періодичний контроль).
6	Тема 7. Педагогічна система К. Д. Ушинського.	Семінарське заняття – 2 год. Самостійна робота – 4 год.	О.: 1, 2, 3, 11	Ознайомитись із теоретичною частиною матеріалу. Творчі, тестові завдання. Практичне завдання.	5	впродовж п'ятого навчального семестру (перший періодичний контроль).
8	Тема 8. Педагогічна система А.С. Макаренка.	Лекційне заняття – 2 год. Семінарське заняття – 2 год. Самостійна робота – 4год.	О.: 1, 2, 3, 11	Ознайомитись із теоретичною частиною матеріалу. Творчі, тестові завдання. Практичне завдання	5	впродовж п'ятого навчального семестру (перший періодичний контроль)
8	Тема 9. Педагогічна система В. О.Сухомлинського.	Лекційне заняття – 2 год. Семінарське заняття – 2 год. Самостійна робота – 4 год.	О.: 1, 2, 3, 11	Ознайомитись із теоретичною частиною матеріалу. Творчі, тестові завдання. Практичне завдання.	5	впродовж п'ятого навчального семестру (перший періодичний контроль).

7.2. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ЛЕКЦІЙНИЙ БЛОК)

Тема лекції	Зміст лекції
Тема. Виникнення освіти й виховання в світовій суспільній цивілізації.	Предмет і завдання історії педагогіки. Підходи світової науки до виникнення виховання. Виховання у первісному суспільстві. Виникнення перших шкіл у світовій цивілізації'. Виховання у Древній Греції.
Тема. Школа й педагогіка епох середньовіччя та відродження.	Загальна характеристика епохи Середньовіччя. Система середньовічних шкіл. Система лицарського виховання. Виникнення освіти для дівчат. Виникнення перших університетів у Західній Європі та організація навчання.
Тема. Західноєвропейська педагогіка епохи нового часу та просвітництва.	Життя, діяльність та світогляд Я.А. Коменського. Погляди на завдання виховання особистості. Принцип природовідповідності, вікова періодизація та система шкіл. Класно-урочна система та принципи навчання Я. А. Коменського. Підручники Я.А. Коменського. Я.А. Коменський про школу, вчителя та моральне виховання дітей.
Тема. Педагогічна система А. С. Макаренка.	Життя й педагогічна діяльність А. Макаренка. Теорія і практика колективу А. Макаренка. Ідея поєднання навчання з продуктивною працею А. Макаренка («Педагогічна поема», «Прапори на баштах»).
Тема. Педагогічна система В.О. Сухомлинського.	Життя та педагогічна діяльність педагога. Навчання й виховання дітей 6-річного віку. В.О. Сухомлинський про формування гуманної особистості. Морально-трудове виховання.

7.3. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ)

Теми семінарських занять	Зміст семінарських занять
Тема. Школа й педагогіка епох Середньовіччя та Відродження.	Загальна характеристика епохи Середньовіччя. Система середньовічних шкіл. Система лицарського виховання. Виникнення освіти для дівчат. Виникнення перших університетів у Західній Європі та організація навчання.
Тема. Виховання, школа і педагогічна думка в Київській Русі.	Виховання дітей у східних слов'ян. Виникнення й розвиток письма у східних слов'ян. Розвиток освіти й шкільництва в Київській Русі. Педагогічна думка Київської Русі. Розвиток шкільництва в Галицько-Волинській державі.
Тема. Західноєвропейська педагогіка епохи нового часу та просвітництва.	Життя та діяльність Я. А. Коменського. Світогляд Я. А. Коменського та його завдання виховання особистості. Принцип природовідповідності, вікова періодизація та система шкіл (за Коменським). Класно-урочна система та принципи навчання Я. А. Коменського. Ідея вільного виховання Ж.-Ж. Руссо. Вікова періодизація та система виховання Ж.-Ж. Руссо.
Тема. Розвиток освіти і педагогічної думки в Україні у період українського Відродження (XVI-перша пол. XVIII ст.).	Загальна характеристика розвитку шкільництва. Виникнення і розвиток братських шкіл в Україні. Зародження вищої освіти в Україні. Перші вищі навчальні заклади в Острозі і Києві. Розвиток шкільництва на терені Запорозької Січі. Особливості розвитку освіти Лівобережної і Правобережної України у 2 пол. XVII- 1 пол. XVIII ст. Розвиток педагогічної думки.
Тема. Західноєвропейська педагогіка кінця XVIII -	Життя та педагогічна діяльність Й. Г. Песталоцці. Ідея гармонійного виховання Й. Песталоцці. Його теорія елементарної освіти та методика початкового навчання.

першої половини XIX століття.	
Тема. Педагогічна система К. Д. Ушинського.	Життя і педагогічна діяльність К. Д. Ушинського. Ідея гармонійного розвитку людини. Про значення праці у вихованні людини. Ідея національного виховання К.Д. Ушинського.
Тема. Педагогічна система А.С. Макаренка.	Життя й педагогічна діяльність А.С. Макаренка. Теорія і практика колективу А. Макаренка. Ідея поєднання навчання з продуктивною працею А. С. Макаренка («Педагогічна поема», «Прапори на баштах»).
Тема. Педагогічна система В.О. Сухомлинського.	Життя та педагогічна діяльність В.О. Сухомлинського. Навчання й виховання дітей 6-річного віку. В.О. Сухомлинський про формування гуманної особистості. Морально-трудове виховання.

7.4. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ)

Теми для самостійного опрацювання	Зміст теми
Тема 1. Виникнення освіти й виховання в світовій суспільній цивілізації.	Древньогрецькі філософи про формування людської особистості (Сократ, Платон, Аристотель, Демокрит). Школа і педагогіка Стародавнього Риму.
Тема 2. Школа й педагогіка епох Середньовіччя та Відродження.	Культура епохи європейського Відродження. Поєднання навчання з продуктивною працею Томаса Мора й Томмазо Кампанелли. Гуманістичні ідеї освіти й виховання (Ф. Рабле, Е. Роттердамський, М. Монтень, «Будинок радості» Вітторіно да Фельтре).
Тема 3. Виховання, школа і педагогічна думка в Київській Русі.	Кирилиця – азбука східних слов'ян. Двірцева школа Ярослава Мудрого. Особливості виховного процесу за твором Володимира Мономаха «Повчання дітям».
Тема 4. Західноєвропейська педагогіка епохи нового часу та просвітництва.	Я.А. Коменський про школу, вчителя та моральне виховання дітей. Педагогічні ідеї Дж. Локка. Ідея вільного виховання Ж.-Ж. Руссо. Вікова періодизація та система виховання Ж.-Ж. Руссо. Педагогічні погляди французьких філософів К. Гельвеція та Д. Дідро.
Тема 5. Розвиток освіти і педагогічної думки в Україні у період українського Відродження (XVI- перша пол. XVIII ст.).	«Спільне та відмінне у системі виховання середньовічного лицаря та лицаря-козака».
Тема 6. Західноєвропейська педагогіка кінця ХУІІІ - першої половини XIX століття.	В. Гумбольдт та його освітні проекти. Дидактика Ф. Дістервега. Теорія навчання й виховання Й. Гербарта. Р. Оуен про формування особистості.
Тема 7. Педагогічна система К. Д. Ушинського.	Ідея національного виховання К. Д.Ушинського. Дидактика й методика початкового навчання К. Д.Ушинського. К. Д.Ушинський про підготовку вчителя.
Тема 8. Педагогічна система А.С. Макаренка.	Проблема сімейного виховання («Книга для батьків», «Лекції про виховання дітей»). Шляхи формування вчителя-вихователя та його педагогічної майстерності. Рольовий принцип педагогічної системи А. С. Макаренка.

Тема 9. Педагогічна система В.О. Сухомлинського.	Етнічні засади родинного виховання. Ідеї становлення вчителя-вихователя. Праці педагога: «Батьківська педагогіка», «Сто порад вчителю», «Розмова з молодим директором школи».
---	--

7.1. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ЗАГАЛЬНА)

Кількість годин	Тема	Форма діяльності (заняття, кількість годин)	Література	Завдання	Вага оцінки	Термін виконання
МОДУЛЬ 2 Дидактика						
4	Тема 10. Дидактика – теорія освіти і навчання.	Самостійна робота – 4 год.	О.: 12, 13, 18, 24, 25 Д.: 6	Ознайомитись із теоретичною частиною матеріалу. Практичне завдання.	5	впродовж п'ятого навчального семестру (перший періодичний контроль).
4	Тема 11. Процес навчання, його структура.	Семінарське заняття – 2 год. Самостійна робота – 2 год.	О.: 12, 13, 18, 24, 25 Д.: 6	Ознайомитись із теоретичною частиною матеріалу. Творчі, тестові завдання. Практичне завдання.	5	впродовж п'ятого навчального семестру (перший періодичний контроль).
6	Тема 12. Зміст освіти. Закономірності та принципи навчання.	Лекційне заняття – 2 год. Семінарське заняття – 2 год. Самостійна робота – 2 год.	О.: 12, 13, 18, 24, 25 Д.: 6	Ознайомитись із теоретичною частиною матеріалу. Творчі, тестові завдання. Практичне завдання.	5	впродовж п'ятого навчального семестру (перший періодичний контроль).
8	Тема 13. Загальні методи та засоби навчання.	Лекційне заняття – 2 год. Семінарське заняття – 2 год. Самостійна робота – 4 год.	О.: 12, 13, 17, 18, 24, 25 Д.: 6	Ознайомитись із теоретичною частиною матеріалу. Творчі, тестові завдання. Практичне завдання.	5	впродовж п'ятого навчального семестру (перший періодичний контроль).
6	Тема 14. Форми організації навчання.	Семінарське заняття – 2 год. Самостійна робота – 4 год.	О.: 12, 13, 17, 18, 24, 25 Д.: 5, 6, 12	Ознайомитись із теоретичною частиною матеріалу. Творчі, тестові завдання. Практичне	5	впродовж п'ятого навчального семестру (перший періодичний контроль).

				завдання.		
4	Тема 15. Контроль і оцінювання результатів навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти.	Семинарське заняття – 2 год. Самостійна робота – 2 год.	О.: 12, 13, 18, 24, 25 Д.: 5, 6, 12	Ознайомитись із теоретичною частиною матеріалу. Творчі, тестові завдання. Практичне завдання.	5	впродовж п'ятого навчального семестру (другий періодичний контроль).

7.2. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ЛЕКЦІЙНИЙ БЛОК)

Тема лекції	Зміст лекції
Тема. Зміст освіти. Закономірності та принципи навчання.	Зміст освіти, його основні компоненти. Теорії формування змісту освіти. Удосконалення змісту освіти в закладах освіти. Навчальні плани і програми. Підручники і посібники. Зовнішні та внутрішні закономірності. Принципи і правила навчання та їх характеристика. Характеристика принципів навчання та шляхи їх реалізації у сучасній школі.
Тема. Загальні методи та засоби навчання.	Поняття про метод і прийом навчання. Сутність і зміст методів навчання. Характеристика методів навчання на основі зовнішніх форм їх прояву: словесні методи навчання; наочні методи навчання; практичні методи навчання. Характеристика методів навчання за типом пізнавальної діяльності здобувачів (внутрішня психологічна сторона). Характеристика методів стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності. Характеристика методів контролю і самоконтролю в навчанні.

7.3. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ)

Теми семінарських занять	Зміст семінарських занять
Тема. Процес навчання, його структура.	Сутність процесу навчання. Функції процесу навчання. Структура навчального процесу. Поняття процесу. Структура професійно-педагогічної діяльності.
Тема. Зміст освіти. Закономірності та принципи навчання.	Зміст освіти, його основні компоненти. Теорії формування змісту освіти. Удосконалення змісту освіти в закладах освіти. Навчальні плани і програми. Підручники і посібники. Зовнішні та внутрішні закономірності. Принципи і правила навчання та їх характеристика. Характеристика принципів навчання та шляхи їх реалізації у сучасній школі.
Тема. Загальні методи та засоби навчання.	Поняття про метод і прийом навчання. Сутність і зміст методів навчання. Характеристика методів навчання на основі зовнішніх форм їх прояву: словесні методи навчання; наочні методи навчання; практичні методи навчання. Характеристика методів навчання за типом пізнавальної діяльності здобувачів (внутрішня психологічна сторона). Характеристика методів стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності. Характеристика методів контролю і самоконтролю в навчанні.
Тема. Форми організації навчання.	Характеристика нових технологій. Поняття про форми організації навчання. Урок – основна форма організації навчання. Типологія уроків. Дидактична характеристика основних

	структурних елементів уроків різних типів. Інші форми організації навчання (лекція, семінар, конференція, практичне заняття, лабораторна робота, екскурсія, консультація, домашня робота, самостійна робота тощо).
Тема. Контроль і оцінювання результатів навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти.	Суть і завдання контролю у навчальному процесі. Основні принципи контролю знань. Види контролю знань. Оцінка результатів навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти. Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів.

7.4. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ)

Тема для самостійного опрацювання	Зміст теми
Тема 10. Дидактика – теорія освіти і навчання.	Дидактика як галузь педагогіки. Основні етапи розвитку дидактики. Категорії дидактики. Взаємозв'язок дидактики та методик викладання окремих предметів. Актуальні проблеми дидактики. Інноваційні процеси у сучасній школі. Антропологічна спрямованість педагогічних інновацій.
Тема 11. Процес навчання, його структура.	Психолого-педагогічні основи навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти. Основні види навчання.
Тема 12. Зміст освіти. Закономірності та принципи навчання.	Види освіти, особливості повноцінних знань. Зміст освіти в зарубіжній школі. Вдосконалення змісту освіти відповідно до вимог Закону України "Про освіту". Характеристика навчальних планів, програм і підручників (за фахом) сучасної школи.
Тема 13. Загальні методи та засоби навчання.	Проблема класифікації методів навчання. Проблема вибору методів навчання. Засоби навчання.
Тема 14. Форми організації навчання.	Підготовка до заняття, самоаналіз його результатів. Шляхи підвищення ефективності форм навчання.
Тема 15. Контроль і оцінювання результатів навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти.	Диференційоване навчання в закладах освіти. Проблема навчання, аналіз причин неуспішності та шляхи їх подолання.

7.1. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ЗАГАЛЬНА)

Кількість годин	Тема	Форма діяльності (заняття, кількість годин)	Література	Завдання	Вага оцінки	Термін виконання
МОДУЛЬ 3 Теорія виховання						
8	Тема 16. Суть процесу виховання. Закономірності та принципи виховання.	Лекційне заняття – 2 год. Самостійна робота – 6 год	О.: 8, 10, 19, 24, 25 Д.: 1, 2, 9	Ознайомитись з теоретичною частиною матеріалу. Творчі, тестові завдання. Практичне	5	впродовж шостого навчального семестру (перший періодичний контроль).

				завдання		
12	Тема 17. Загальні методи, засоби, прийоми виховання.	Лекційне заняття – 2 год. Семінарське заняття – 2 год. Самостійна робота – 8 год.	О.: 8, 10, 19, 24, 25 Д.: 1, 2, 9	Ознайомитись з теоретичною частиною матеріалу. Творчі, тестові завдання. Практичне завдання.	5	впродовж шостого навчального семестру (перший періодичний контроль).
12	Тема 18. Організаційні форми виховної роботи.	Лекційне заняття – 2 год. Семінарське заняття – 2 год. Самостійна робота – 8 год.	О.: 8, 10, 19, 24, 25 Д.: 1, 2, 9	Ознайомитись з теоретичною частиною матеріалу. Творчі, тестові завдання. Практичне завдання.	5	впродовж шостого навчального семестру (перший періодичний контроль).
12	Тема 19. Зміст процесу виховання.	Лекційне заняття – 2 год. Семінарське заняття – 4 год. Самостійна робота – 6 год.	О.: 8, 10, 19, 24, 25 Д.: 1, 2, 8, 9	Ознайомитись з теоретичною частиною матеріалу. Творчі, тестові завдання. Практичне завдання.	5	впродовж шостого навчального семестру (перший періодичний контроль).
8	Тема 20. Функції і основні завдання діяльності класного керівника/куратора .	Лекційне заняття – 2 год. Самостійна робота – 6 год.	О.: 8, 10, 19, 20, 24, 25 Д.: 1, 2, 8, 9	Ознайомитись з теоретичною частиною матеріалу. Творчі, тестові завдання. Практичне завдання.	5	впродовж шостого навчального семестру (перший періодичний контроль).
8	Тема 21. Безбар'єрне та недискримінаційне освітнє середовище.	Лекційне заняття – 2 год. Самостійна робота – 6 год.	О.: 25, 26	Ознайомитись з теоретичною частиною матеріалу. Творчі, тестові завдання. Практичне завдання.	5	впродовж шостого навчального семестру (перший періодичний контроль).

7.2. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ЛЕКЦІЙНИЙ БЛОК)

Тема лекції	Зміст лекції
Тема. Суть процесу виховання. Закономірності і принципи виховання.	Процес виховання, його специфіка, структурні елементи, рушійні сили. Етапи процесу виховання. Управління процесом виховання. Закономірності і принципи виховання.
Тема. Загальні методи, засоби, прийоми виховання.	Поняття про методи та прийоми виховання. Класифікація методів виховання: методи формування свідомості особистості; методи формування досвіду суспільної поведінки і діяльності; методи стимулювання поведінки і

	діяльності вихованців; методи контролю і аналізу ефективності виховного процесу. Засоби виховання.
Тема. Організаційні форми виховної роботи.	Позанавчальна виховна діяльність у закладах освіти. Форми організації позанавчальної виховної роботи. Масові, групові та індивідуальні форми виховної роботи, їх характеристика.
Тема. Зміст процесу виховання.	Поняття про зміст виховання. Проблема змісту виховного процесу у сучасній школі. Характеристика основних напрямків змісту виховання (моральне, естетичне, етичне).
Тема. Функції і основні завдання діяльності класного керівника/куратора.	Завдання, обов'язки функції класного керівника/куратора. Зміст, форми і методи виховної роботи. Планування роботи класного керівника/куратора. Вимоги до сучасного класного керівника/куратора.
Тема. Безбар'єрне та недискримінаційне освітнє середовище.	Законодавчо-правове підґрунтя щодо створення безбар'єрного та недискримінаційного освітнього простору. Поняття про безбар'єрне освітнє середовище. Дискримінаціях у закладах освіти та шляхи її подолання. Впровадження ідей гендерної рівності у діяльність закладу освіти.

7.3. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ)

Теми семінарських занять	Зміст семінарських занять
Тема. Загальні методи, засоби, прийоми виховання.	Поняття про методи виховання. Класифікація методів виховання: методи формування свідомості особистості; методи формування досвіду суспільної поведінки і діяльності; методи стимулювання поведінки і діяльності вихованців; методи контролю і аналізу ефективності виховного процесу.
Тема. Організаційні форми виховної роботи.	Позанавчальна виховна діяльність у закладах освіти. Форми організації позанавчальної виховної роботи. Масові, групові та індивідуальні форми виховної роботи, їх характеристика.
Тема. Зміст процесу виховання.	Поняття про зміст виховання. Проблема змісту виховного процесу у сучасній школі. Характеристика основних напрямків змісту виховання (моральне, естетичне, етичне).

7.4. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ)

Теми для самостійного опрацювання	Зміст теми
Тема 16. Суть процесу виховання. Закономірності і принципи виховання.	Самовиховання: суть, умови, етапи, прийоми. Перевиховання, його функції, етапи і принципи. Результати процесу виховання, їх виявлення. Шляхи підвищення ефективності процесу виховання.
Тема 17. Загальні методи, засоби, прийоми виховання .	Умови оптимального вибору і ефективного застосування методів виховання у сучасній школі.
Тема 18. Організаційні форми виховної роботи.	Характеристика окремих форм виховної роботи. Пошуки нових форм позанавчальної виховної роботи. Основні позашкільні установи, завдання і зміст їх роботи.
Тема 19. Зміст процесу виховання.	Характеристика основних напрямків змісту виховання (розумове, трудове, правове). Особливості змісту виховання у школах зарубіжних країн. Шляхи реалізації змісту виховання.

Тема 20. Функції і основні завдання діяльності класного керівника/куратора	Планування роботи класного керівника/куратора. Спільна виховна робота школи, сім'ї та громадськості. Дитячі та молодіжні організації міста, сутність їхньої діяльності.
Тема 21. Безбарерне та недискримінаційне освітнє середовище.	Дискримінація у закладах освіти та шляхи її подолання. Прихований навчальний план. Недискримінаційний освітній контент.

7.1. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ЗАГАЛЬНА)

Кількість годин	Тема	Форма діяльності (заняття, кількість годин)	Література	Завдання	Вага оцінки	Термін виконання
МОДУЛЬ 4 Основи педагогічної майстерності						
6	Тема 22. Зміст майстерності, шляхи становлення та реалізації. її	Лекційне заняття – 2 год. Самостійна робота – 4 год.	О.: 7, 14, 15, 16	Ознайомитись із теоретичною частиною матеріалу. Творчі, тестові завдання.	5	впродовж шостого навчального семестру (другий періодичний контроль).
10	Тема 23. Майстерність педагогічного спілкування.	Лекційне заняття – 2 год. Семінарське заняття – 2 год. Самостійна робота – 6 год.	О.: 7, 14, 15, 16	Ознайомитись із теоретичною частиною матеріалу. Творчі, тестові завдання.	5	впродовж шостого навчального семестру (другий періодичний контроль).
12	Тема 24. Педагогічні здібності і техніка.	Лекційні заняття – 2 год. Семінарське заняття – 2 год. Самостійна робота – 8 год.	О.: 7, 14, 15, 16	Ознайомитись із теоретичною частиною матеріалу. Творчі, тестові завдання. Практичне завдання.	5	впродовж шостого навчального семестру (другий періодичний контроль).
12	Тема 25. Культура педагогічного мовлення.	Лекційні заняття – 2 год. Семінарське заняття – 2 год. Самостійна робота – 8 год.	О.: 7, 14, 15, 16	Ознайомитись із теоретичною частиною матеріалу. Творчі, тестові завдання. Практичне завдання.	5	впродовж шостого навчального семестру (другий періодичний контроль).
10	Тема 25. Професійна етика педагога.	Лекційне заняття – 2 год. Семінарське заняття – 2 год. Самостійна робота – 6 год.	О.: 7, 14, 15, 16	Ознайомитись із теоретичною частиною матеріалу. Творчі, тестові завдання.	5	впродовж шостого навчального семестру (другий періодичний контроль).

				Практичне завдання.		контроль)	
10	Тема Педагогічні конфлікти і причини виникнення.	26. і	Лекційне заняття – 2 год. Семінарське заняття – 2 год. Самостійна робота – 6 год.	О.: 7, 14, 15, 16	Ознайомитись із теоретичною частиною матеріалу. Творчі, тестові завдання. Практичне завдання.	5	впродовж шостого навчального семестру (другий періодичний контроль).

7.2. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ЛЕКЦІЙНИЙ БЛОК)

Теми	Зміст лекції
Тема. Зміст майстерності, шляхи її становлення та реалізації.	Поняття: «педагогічна майстерність», «педагогічна творчість». Структура педагогічної майстерності. Елементи педагогічної майстерності. Методи педагогічного прогнозування та рівні педагогічного передбачення. З історії розвитку педагогічної майстерності і творчості педагога. Шляхи формування педагога-майстра.
Тема. Майстерність педагогічного спілкування.	Особливості, функції педагогічного спілкування. Педагогічне спілкування як діалог. Структура педагогічного спілкування. Стель педагогічного спілкування.
Тема. Культура педагогічного мовлення.	Поняття культура мовлення, техніка мовлення. Особливості, форми та комунікативні якості педагогічного мовлення. Функції педагогічного мовлення.
Тема. Педагогічні конфлікти і причини виникнення.	Сутність, джерела, причини, функції і класифікації конфліктів. Основні суперечності і конфлікти в системі освіти. Структура, сфера, динаміка педагогічного конфлікту. Інформаційні моделі конфліктної ситуації.

7.3. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ)

Теми семінарських занять	Зміст семінарських занять
Тема. Майстерність педагогічного спілкування.	Особливості, функції педагогічного спілкування. Педагогічне спілкування як діалог. Структура педагогічного спілкування. Стель педагогічного спілкування.
Тема. Педагогічні здібності і техніка.	Поняття педагогічна техніка. Компоненти внутрішньої та зовнішньої техніки.
Тема. Культура педагогічного мовлення.	Поняття культура мовлення, техніка мовлення. Особливості, форми та комунікативні якості педагогічного мовлення. Функції педагогічного мовлення.
Тема. Професійна етика педагога.	Поняття професійної етики педагога, її категорії. Співвідношення понять «такт», «педагогічний такт». Особливості педагогічного такту на занятті. Кодекс професійної етики педагога.
Тема. Педагогічні конфлікти і причини виникнення.	Сутність, джерела, причини, функції і класифікації конфліктів. Основні суперечності і конфлікти в системі освіти. Структура, сфера, динаміка педагогічного конфлікту. Інформаційні моделі конфліктної ситуації.

7.4. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ)

Теми для самостійного опрацювання	Зміст теми
Тема 22. Зміст майстерності, шляхи її становлення та реалізації.	Риси творчого педагога. Методи педагогічного прогнозування та рівні педагогічного передбачення. З історії розвитку педагогічної майстерності і творчості педагога. Шляхи формування педагога-майстра.
Тема 23. Майстерність педагогічного спілкування.	Переконання і навіювання у процесі комунікації. Культура слухання. Бар'єри і ускладнення у процесі комунікації.
Тема 24. Педагогічні здібності і техніка.	Шляхи оволодіння педагогічною технікою. Технологія аутогенного тренування.
Тема 25. Культура педагогічного мовлення.	Гігієнічні правила запобігання мовним вадам.
Тема 26. Професійна етика педагога.	Історичний огляд етико-педагогічних ідей. Педагогічний такт і тактика. Загальні умови оволодіння педагогічним тактом.
Тема 27. Педагогічні конфлікти і причини виникнення.	Конфлікт у взаємодії між суб'єктами освітнього процесу. Міжособистісні конфлікти у педагогічному колективі.

7.1. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ЗАГАЛЬНА)

Кількість годин	Тема	Форма діяльності (заняття, кількість годин)	Література	Завдання	Вага оцінки	Термін виконання
МОДУЛЬ 5 НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА						
6	Тема 1. Історична довідка та матеріальна база.	Практична робота – 3 год. Самостійна робота – 3 год.	О.: 8, 12, 17, 19, 21, 22, 28, 27, 30 Д.: 3, 4	Практичне завдання.	Відповідно до визначених критеріїв.	05.12.2022
6	Тема 2. Напрями діяльності закладу освіти.	Практична робота – 3 год. Самостійна робота – 3 год.	О.: 8, 12, 17, 19, 21, 22, 28, 27, 30 Д.: 3, 4	Практичне завдання.	Відповідно до визначених критеріїв.	05.12.2022
6	Тема 3. Нормативні документи, які регулюють діяльність закладу освіти.	Практична робота – 3 год. Самостійна робота – 3 год.	О.: 8, 12, 17, 19, 21, 22, 28, 27, 30 Д.: 3, 4	Практичне завдання.	Відповідно до визначених критеріїв.	06.12.2022

6	Тема 4. Адміністрація. Кадровий склад. Структурні підрозділи та їх функції.	Практична робота – 3 год. Самостійна робота – 3 год.	О.: 8, 12, 17, 19, 21, 22, 28, 27, 30 Д.: 3, 4	Практичне завдання.	Відповід но до визначен их критеріїв.	06.12.2022
6	Тема 5. Характеристика веб-сайту закладу освіти.	Практична робота – 3 год. Самостійна робота – 3 год.	О.: 8, 12, 17, 19, 21, 22, 28, 27, 30 Д.: 3, 4	Практичне завдання.	Відповід но до визначен их критеріїв.	07.12.2022
6	Тема 6. Методичне забезпечення навчальних дисциплін.	Практична робота – 3 год. Самостійна робота – 3 год.	О.: 8, 12, 17, 19, 21, 22, 28, 27, 30 Д.: 3, 4	Практичне завдання.	Відповід но до визначен их критеріїв.	08.12.2022
6	Тема 7. Спостереження за роботою педагогічних працівників	Практична робота – 3 год. Самостійна робота – 3 год.	О.: 8, 12, 17, 19, 21, 22, 28, 27, 30 Д.: 3, 4	Практичне завдання.	Відповід но до визначен их критеріїв.	09-14.12.2022
6	Тема 8. Спостереження за здобувачем освіти.	Практична робота – 3 год. Самостійна робота – 3 год.	О.: 8, 12, 17, 19, 21, 22, 28, 27, 30 Д.: 3, 4	Практичне завдання.	Відповід но до визначен их критеріїв.	09-14.12.2022
6	Тема 9. Функції класного керівника, куратора.	Практична робота – 3 год. Самостійна робота – 3 год.	О.: 8, 12, 17, 19, 21, 22, 28, 27, 30 Д.: 3, 4	Практичне завдання.	Відповід но до визначен их критеріїв.	15.12.2022
6	Тема 10. Підведення підсумків навчальної практики.	Практична робота – 3 год. Самостійна робота – 3 год.	О.: 8, 12, 17, 19, 21, 22, 28, 27, 30 Д.: 3, 4	Практичне завдання.	Відповід но до визначен их критеріїв.	16.12.2022

7.2. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (БЛОК ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ)

Теми	Зміст теми
Тема. Історична довідка та матеріальна база.	Історія закладу освіти (коли засновано, які зміни відбулись за час існування) та його матеріально-технічної бази. Характеристика оснащення кабінетів інформатики та спеціалізованих лабораторій комп'ютерної техніки. Бесіда із керівником закладу. Знайомство із закладом (екскурсія та

	спостереження). Розподіл студентів по класах, групах.
Тема. Напрями діяльності.	Спеціальності, за якими відбувається професійна підготовка. Особливості підготовки за спеціальностями, пов'язаними з комп'ютерними технологіями. Загальна характеристика навчальної та виховної діяльності. Бесіда із заступником керівника закладу. Відвідування і аналіз занять за алгоритмом.
Тема. Нормативні документи, які регулюють діяльність закладу освіти.	Структура та зміст нормативних документів, зокрема: «Закон про професійну (професійно-технічну) освіту», Статут закладу освіти, Стратегічний план розвитку, ліцензії та ін. Відвідування і аналіз занять за алгоритмом.
Тема. Адміністрація. Кадровий склад. Структурні підрозділи та їх функції	Список адміністрації. Загальна чисельність викладачів та майстрів виробничого навчання. Основні структурні підрозділи та їх функції. Діяльність методичних комісій. Відвідування і аналіз занять за алгоритмом.
Тема. Характеристика веб-сайту закладу освіти	Структура, зміст, дизайн сайту. Позитивні риси і недоліки. Пропозиції щодо покращання сайту.
Тема. Методичне забезпечення навчальних дисциплін	Структура та зміст навчальних програм, календарно-тематичного планування, підручників, методичних вказівок, засобів наочності тощо. Вимоги до методичного забезпечення навчальних дисциплін в закладах професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти. Зміст та методика викладання обраної навчальної дисципліни.
Тема. Спостереження за роботою педагогічних працівників	Спостереження та аналіз навчальних занять. Спостереження та аналіз виховних заходів. Бесіда із досвідченим педагогом по предмету за фахом. Вивчення програми, підручників по предмету за фахом. Відвідування і аналіз занять за алгоритмом.
Тема. Спостереження за здобувачем освіти	Методи вивчення особистості здобувача освіти. Схема спостереження. Характеристика на здобувача освіти
Тема. Функції класного керівника, куратора.	Бесіда із досвідченим класним керівником, куратором. Підготовка до проведення залікового виховного заходу, складання плану-конспекту. Відвідування і аналіз занять за алгоритмом.
Тема. Підведення підсумків навчальної практики.	Написання психолого-педагогічної характеристики на здобувача за схемою. Проведення виховного заходу. Підготовка відео, фото матеріалів з практики. Заповнення звітної документації студента-практиканта.

Вимоги щодо оформлення звітної документації про проходження практики.

Звітна документація включає: щоденник практики, звіт.

Вимоги до оформлення щоденника:

- записи треба робити щоденно на основі виконаної роботи згідно з програмою та календарним планом проходження практики;
- записи повинні лаконічно розкривати зміст виконаних завдань;
- записи здійснюються охайно та грамотно.

Текст звіту має бути відформатований за такими параметрами:

- розмір сторінки А4;
- орієнтація книжкова;
- поля: зліва – 2,5 см; справа – 1,5 см; зверху і знизу – 2 см;

- шрифт Times New Roman, розмір (кегель) 14 пт, стиль Звичайний;
- міжрядковий інтервал одинарний.

8. МЕТОДИ ТА ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Методи, які будуть використані для оцінювання результатів навчання:

- усний;
 - письмовий (перша ті друга контрольні точки);
 - тестовий контроль;
 - практична перевірка під час семінарських занять;
 - контроль виконання завдань самостійної роботи (реферати, есе, презентації, творчі проекти тощо);
 - взаємоконтроль, самоконтроль;
 - підсумковий (семестровий) – залік, іспит.
- Форми контролю: фронтальна, групова, індивідуальна, комбінована.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ВИДІВ КОНТРОЛЮ

Критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти підсумкового оцінювання є досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення дисципліни.

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до положення «Про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачами вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького».

Основним видом контролю знань, умінь, навичок та способів їх застосування є поточний контроль, для якого використовується національна шкала «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» з відповідними до неї балами, тобто числами «5», «4», «3», «2». Ці бали виставляються за кожне практичне (лабораторне, семінарське) заняття в академічний журнал.

Метод контролю результатів навчання	Критерії
<i>Загальна система оцінювання курсу</i>	За семестр з курсу дисципліни проводяться два періодичні контролю (ПКР), результати яких є складником результатів контрольних точок першої (КТ1) і другої (КТ2). Результати контрольної точки (КТ) є сумою поточного (ПК) і періодичного контролю (ПКР): $КТ = ПК + ПКР$. Максимальна кількість балів за контрольну точку (КТ) складає 50 балів. Максимальна кількість балів за періодичний контроль (ПКР) становить 60 % від максимальної кількості балів за контрольну точку (КТ), тобто 30 балів. А 40 % балів, тобто решта балів контрольної точки, є бали за поточний контроль, а саме 20 балів. Результати поточного контролю обчислюються як середньозважена оцінок ($X_{ср}$) за діяльність студента на практичних (семінарських) заняттях, що входять в число певної контрольної точки. Для трансферу середньозваженої оцінки ($X_{ср}$) в бали, що входять до 40 % балів контрольної точки (КТ), треба скористатися формулою: $ПК = (X_{ср}) * 20 / 5$. Таким чином, якщо за поточний контроль (ПК) видів діяльності студента на всіх заняттях $X_{ср} = 4.1$ бали, які були до періодичного контролю (ПКР), то їх перерахування на 20 балів здійснюється так: $ПК = 4.1 * 20 / 5 = 4.1 * 4 = 16.4 // 16$ (балів). За періодичний контроль (ПКР) студентом отримано 30 балів. Тоді за контрольну точку (КТ) буде отримано $КТ = ПК + ПКР = 16 + 30 = 46$

	<p>(балів). Здобувач має право на підвищення результату тільки одного періодичного контролю (ПКР) протягом двох тижнів після його складання у випадку отримання незадовільної оцінки. Підсумковим контролем вивчення дисципліни є недиференційований залік, то набраних таким чином 60 і більше балів достатньо для його зарахування.</p> <p>Студент, який навчається стабільно на «відмінні» оцінки і саме такі оцінки має за періодичні контролю, накопичує впродовж вивчення навчального курсу 90 і більше балів, має право не складати екзамен з даної дисципліни. Студент зобов'язаний відпрацювати всі пропущені лабораторні, практичні або семінарські заняття протягом двох тижнів. Невідпрацьовані заняття (невиконання навчального плану) є підставою для недопущення студента до підсумкового контролю.</p> <p>Складовою навчальної дисципліни є навчальна практика, підсумкова оцінка (ПО) рахується за формулою: $ПО = \frac{(ПК1 + ПК2) + КР}{2}, \text{ де } (ПК1 + ПК2) = 100 \text{ балів}; НП = 100 \text{ балів.}$ $(ПО = \frac{(ПК1 + ПК2) + НП}{2}, \text{ де } (ПК1 + ПК2) = 100 \text{ балів} + НП = 100 \text{ балів}) : 2$</p> <p>Підсумковим контролем у п'ятому семестрі – залік: Залік=КТ1+КТ2</p> <p>Підсумковим контролем 6 семестру є екзамен, на його складання надається 100 балів. Загальний рейтинг з дисципліни (ЗР) складається з суми балів (Е), отриманих на екзамені, і підсумкової оцінки (ПО) та ділиться навпіл. $ЗР = (ПО + Е) / 2$</p>
<p>Поточний (відповідь на семінарському занятті)</p>	<p>5 балів: студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішує усі тестові завдання. Здатний виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формулювати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>4 бали: студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу. Але під час відповіді на деякі питання не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішує більшість тестових завдань. Здатний виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями, однак може припускати окремі несуттєві помилки.</p>

	<p>3 бали: студент в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових розрахунків, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішує половину тестових завдань. Має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого, виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків</p> <p>2 бали: студент не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових розрахунків, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив окремі розрахункові / тестові завдання. Безсистемно відділяє випадкові ознаки вивченого; не вміє зробити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки.</p>
Поточний контроль (реферат, есе, презентація)	<p style="text-align: center;">Сумарно – 5 балів:</p> <p><i>1 бал</i> – відповідність змісту обраній темі</p> <p><i>1 бал</i> – логічна структурованість матеріалу, ґрунтовність, повнота і критичність аналізу літератури з теми реферата</p> <p><i>1 бал</i> – успішність виконання завдання, глибина аналізу зібраного фактичного матеріалу</p> <p><i>1 бал</i> – літературне, технічне й естетичне оформлення роботи</p> <p><i>1 бал</i> – публічний захист роботи</p>
Поточний контроль (самостійна робота)	<p style="text-align: center;">5 балів:</p> <p>Розподіл балів, як за відповідь на практичному занятті.</p> <p>Бали за індивідуальні завдання нараховуються аспіранту лише при успішному їх виконанні. Вони додаються до суми балів, набраних здобувачем за поточну навчальну діяльність.</p>
Поточний контроль (підсумкове тестування)	<p style="text-align: center;">5 балів</p> <p>1 бал за кожну правильну відповідь на кожне з тестових завдань</p>
Періодичний контроль (ПМК)	<p style="text-align: center;">30 балів</p> <p>5 балів за кожне з 4 завдань (розподіл балів за кожне завдання, як за відповідь на практичному занятті); десять тестових завдань: один бал за правильну відповідь.</p>
Підсумковий контроль	<p>100 балів: 20 балів – поточне оцінювання</p> <p>30 балів – ПМК</p>
Підсумковий контроль дисципліни - іспит	<p>Екзаменаційний білет включає тестові завдання та розгорнуті відповіді на питання. Максимальна кількість балів 100. Тестові завдання оцінюються по 1 балу за правильну відповідь.</p> <p>Розгорнуті відповіді на три завдання оцінюються за 30-бальною шкалою.</p> <p>25-30 балів: здобувач дає вичерпну відповідь на поставлене питання і виявляє глибокі ґрунтовні знання з певної теми. Спроможний мислити нестандартно, давати оригінальне тлумачення проблем, здатність самостійно інтерпретувати, узагальнювати, робити висновки на основі конкретного матеріалу. Здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>19-24 балів: здобувач правильно і майже в достатньому обсязі дав</p>

	<p>відповідь на поставлене питання, що підтверджує його глибокі знання з предмета, показав розуміння теми. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації.</p> <p>13-18 бали: здобувач недостатньо орієнтується в матеріалі, поверхово сприймає його зміст, не завжди може самостійно проаналізувати запропонований матеріал. Не здатен виділяти суттєві ознаки вивченого.</p> <p>7-12 бали: здобувач допускає суттєві помилки у викладі матеріалу, порушує логіку відповіді, відтворює матеріал на елементарному рівні. Допускає багато суттєвих помилок у викладенні матеріалу.</p> <p>1-6 балів: здобувач не зміг викласти зміст питання, погано орієнтується в матеріалі. Безсистемно відділяє випадкові ознаки вивченого.</p> <p>0 балів: відповідь відсутня.</p>
--	---

Схема формування підсумковоГО БАЛУ З ПРАКТИКИ

Вид діяльності	Термін виконання	Максимальна кількість балів
Ступінь активності під час проходження практики, дотримання щоденного навчального навантаження (відображена в характеристиці)	Під час проходження практики	20
Якість виконання індивідуального завдання	Під час проходження практики	30
Повнота і правильність оформлення щоденника з практики	Під час проходження практики	10
Якість оформлення звіту	Під час публічного захисту	20
Якість презентації результатів	Під час публічного захисту	20
Разом		100

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Васюк О. В. Історія педагогіки та освіти в Україні : підручн. Київ : ЦП «Компринт», 2019. 519 с.
2. Демченко О. П. Практикум з історії педагогіки: навч.-метод. посіб. [для викладачів історії педагогіки, на допомогу студ. пед. ВНЗ під час самостійного вивчення теоретичних основ, підготовки до семінарських і практичних занять]. К.: Видавничий Дім «Слово», 2012. 432 с.
3. Елькін М.В. Історія педагогіки: [навчально-методичний посібник до самостійного вивчення дисципліни] / М.В.Елькін, М.М.Головкова, А.А.Коробченко. Мелітополь: ТОВ «Видавничий будинок ММД», 2009. 204 с.
4. Завгородня Т.К. Історія педагогіки: навчально-методичний посібник / Т.К.Завгородня, Л.М.Прокопів, І.В.Стражнікова. Івано–Франківськ, 2014. 160 с.
5. Зайченко І. В. Історія педагогіки: у двох книгах: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.]. К.: Видавничий Дім «Слово», 2010. Кн. II: Школа, освіта і педагогічна думка в Україні. 2010. 1032 с.
6. Зайченко І.В. Історія зарубіжної педагогіки. Навчальний посібник. К.: Видавничий Дім Слово, 2010. 624 с.

7. Зязюн І.А., Сагач Г.М. Краса педагогічної дії: навчальний посібник для вчителів, аспірантів, студентів середніх та вищих навчальних закладів. – К.: Українсько-фінський інститут менеджменту і бізнесу, 1997. – 302 с.
8. Карпенчук С. Г. Теорія і методика виховання: Навчальний посібник. К. : Вища школа, 2005. 180 с.
9. Левківський М. В. Історія педагогіки: навч.-метод. посіб / М. В. Левківський, Д. І. Пащенко. К.: Центр учбової літератури, 2016. 377 с.
10. Лозова В.І., Троцько Г.В. Теоретичні основи виховання і навчання: Навч. Посібник. Харків: «ОВС», 2002. 400с.
11. Москаленко А.М. Історія вітчизняної педагогіки: навч. посіб. К.: ВПЦ «Київський університет», 2015. 303 с.
12. Мухіна С.А., Соловійова А.А. Нетрадиційні педагогічні технології у навчанні. – К.: Академія, 2012. 123 с.
13. Нова українська школа: Порадник для вчителя / Під заг. ред. Бібік Н.М. К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.
14. Основи педагогічної майстерності: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів / Укл. В.В.Молодиченко, Н.А. Молодиченко, Л.І. Кучина, М.І. Воровка. – Мелітополь, 2009 – 185 с. Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (лист №1.4/18–Г–2479.1 від 03.12.2008 р.)
15. Основи педагогічної майстерності: навчально-методичний посібник / Е.І.Федорчук, Т.І.Конькова, В.В.Федорчук, В.О.Заремба; За заг. ред.. Е.І.Федорчук. – Кам'янець-Подільський: АБЕТКА, 2006. – С. 84.
16. Педагогічна майстерність: Хрестоматія: Навч. посіб. / Упоряд.: І.А.Зязюн, Н.Г.Базилевич, Т.Г.Дмитренко та ін.; За ред.. І.А.Зязюна. – К.: Вища школа, 2006.
17. Пехота О. М., Кітенко А. З., Лаборський О. М. Освітні технології. К.: АСК, 2010. 225 с.
18. Пономарьова Г., Репко І., Одарченко В. Практикум з педагогіки: навч. посібник. Харків: ТО Ексклюзив, 2017. 243 с..
19. Теорія і методика виховання: Навч. посіб. / Омеляненко В.Л., Кузьмінський А.І. К., 2008. 415 с.
20. Твердохліб Т. С. Педагогічна майстерність класного керівника в організації виховної роботи: навч.-метод. посіб. / за заг. ред. В.І. Лозової. Харків: ХНПУ ім. Г.С.Сковороди, 2017. 154 с.
21. Україна. Закони. Про вищу освіту [Електронний ресурс]: закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Режим доступу: <http://www.vnz.org.ua/zakonodavstvo/111-zakon-ukrayiny-provyschu-osvitu>
22. Україна. Закони. Про освіту [Електронний ресурс]: закон: [прийнято Верх. Радою України від 05.09.2017 р.]. Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/2145-19
23. Україна. Конституція (1996). Конституція України : офіц. текст. К.: Преса України, 1997. 80 с.
24. Фіцула М.М. Педагогіка: навч. Посібник. К.: Академвидав, 2014. 456 с.
25. Ягупов В.В. Педагогіка: Навч. посібник. К.: Либідь, 2002. 560
26. Воровка М. І. Розвиток гендерної культури студентства у фокусі історико-педагогічного дослідження: монографія. Мелітополь, 2019. 410 с.
27. Марценюк Тамара. Гендер для всіх. Виклик стереотипам. К.: Основи, 2017. 256
28. Актуальні проблеми професійної освіти: навчально-методичний посібник / укл. О.А. Дубасенюк. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2018. 352 с.
29. Сучасні педагогічні технології. Навчально-методичний посібник / Автор-укладач Федорчук Е.І. Кам'янець-Подільський: АБЕТКА, 2006. 212 с.
30. Тверезовська Н.Т., Сидоренко Н.К. Методологія педагогічного дослідження: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2013. 440 с.

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

1. Бех І.Д. Виховання особистості: У 2-кн. - Кн.1.: Особистісно орієнтований підхід. Теоретико-технологічні засади. К.: Либідь, 2003.
2. . Бех І.Д. Психологічні джерела виховної майстерності: навчальний посібник / Бех Іван Дмитрович. К.: «Академвидав». 2009. 248 с.
3. Воронка М.І., Проценко А.А. Педагогічна практика як засіб формування професійної майстерності учителя в умовах реформування освіти // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах: зб. наук. пр. / [редкол.: А Сущенко (голов. ред.) та ін.]. – Запоріжжя : КПУ, 2020. – Вип. 69 . – Т.2 – С. 57-61.
4. Воронка М.І., Проценко А.А. Діалог як засадничий концепт реформи освіти в Україні // Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, І. Зимомря]. – Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2020. – Вип. 28. Том 1. – С.196-204.
5. Воронка М., Онипченко О. Функціональний взаємозв'язок рольових, дидактичних та ділових ігор. *Науковий журнал «Інноваційна педагогіка»*. Одеса: Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій. 2021. Вип. 41. Том 1. С.96-100
6. Галузинський В.М., Євтух М.Б. Педагогіка: теорія та історія: Навч. посібник. К.: Вища шк., 1995. 2 37 с.
7. Матяшук В.П. Сучасне патріотичне виховання в школах України. Тернопіль : Мандрівець, 2014. 384 с.
8. Мельничук С.Г. Педагогіка (Теорія виховання): навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К. : Слово, 2012. 285 с.
9. Сухомлинський В.О. Серце віддаю дітям. К., 1987. С.13-234.
10. Сухомлинський В.О. Павлівська середня школа. К., 1969. 400с.
11. Щербань П. М. Навчально-педагогічні ігри. К., 2004.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <https://learnlifelong.net/news/1066/innovatsiyniy-instrument-dlya-osvityan>
ІННОВАЦІЙНИЙ ІНСТРУМЕНТ ДЛЯ ОСВІТЯН Онлайн-платформа неформальної освіти
2. <https://imzo.gov.ua/> Інститут модернізації змісту освіти Сайт державної наукової установи містить матеріали щодо наукового і навчально-методичного забезпечення модернізації змісту освіти, процесу виховання, розвитку та соціалізації особистості.
3. <http://nus.org.ua/> Нова українська школа Проект створений ГО «Смарт Освіта» у партнерстві з Міністерством освіти і науки України для комунікації реформи «Нова Українська Школа»
4. <http://navigator.rv.ua/index.php> Освітній навігатор. Інформаційно-освітнє середовище на допомогу педагогам, учням і батькам: інформація з мережі Інтернет, каталог веб-посилань на ресурси освітньої тематики, кращий досвід педагогів та дослідницькі роботи учнів регіону.
5. <https://mon.gov.ua/ua/> - Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України;
6. <http://nbuv.gov.ua/> - Сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського;
7. <https://dnpb.gov.ua/ua/> - Сайт Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В.О. Сухомлинського;
8. <http://www.osvita.org.ua/> - Освітній портал – освіта в Україні, освіта за кордоном;
9. <http://ostriv.in.ua/> - Освітній шкільний інтернет-портал «Острів знань»;
10. <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola> - Нова українська школа
11. <https://www.president.gov.ua/documents/1952020-33789> - Національна стратегія розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі: Указ Президента України від 25.05.2020 № 195/2020 //